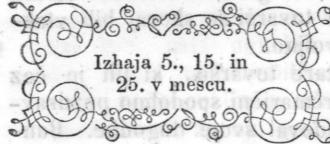

SLOVENSKI GLASNIK.

Lepoznansko-podučen list.

Vreduje in na svitlo daje: Anton Janežič.

Št. 6.

V Celovcu 25. februarja 1861.

VII. zv.

Življenje.

(Zložil J. M.)

Sukal sem veslo s počito rokó,
Metal za sabo penečo vodó;
V mirnih se valih je ladja zibala,
Kam in kak daleč? ni roka prasala.

Šine pa veter visoko z nebá,
Ladjo potrese, valí razberzdá;
Šibko se veslo prekerhne brodarju,
Ladja postane igraca viharju.

V brezno sem vesla pometal koncé,
Križem pa mlade položil roké;
Valov ječanje, skakanje sem gledal,
Mirne pa duše se tako spovedal:

Dalje, le dalje, vihar, le naprej
Ženi do morja neznanih me mej:
V skale in smert, al do rešnega proda!
Tebi se 'zročam nebeška osoda!

Čertice iz bankovčevega življenja.

(Konec.)

Pridni in delavni narodi so veliko bolj prebrisani, kakor leni, ki so zadovoljni s tem, kar jim plodna narava deli po majhnem trudu. — Prebrisane glave pa više omike ne želé edino zavoljo omike, ampak z omiko hočejo doseči tudi višo veljavbo med ljudmi. Mogočnemu uplivu je pa potrebno tudi dostojo premoženje, ktero podpira tisto veljavbo, ki si jo je človek z omiko pridobil. Ako tedaj bistre glave iz nižih stanov dosežejo z omikom tudi več posestvo, je to prav dobro, ker tako razširja se omika, beraštvo in revšina se manjša in zgublja, prevelike posestva se delé, manje se množijo, in v deželo prihaja enakomernost premožnosti in blagostanja; ljudje spoznavajo, da so enaki med sebó, in zvonec nosi med njimi, kdor si ga je zaslúžil po dušnih prednostih. Da pa eden zvonec nosi, vkoreninjeno je v natori človeški; kdor se zavé svoje moči, zбудi se v njem tudi želja, zvonec nositi med slabšimi in podvračati jih svoji volji. Srečni ljudje, kterim zapoveduje nar pametniši! Bolje je tedaj, da omika in ž njo veljava doseči morejo tudi nebogati, kakor pa je bila

tista dolga doba zgodovine, v kateri je revnim pot bila zaperta do viših stopinj, ko je bila vsa omika in močnost pri premožnih, ki so se imenovati začeli više stanove. V dolgem prevzetnem gospodarjenju so se plemenitažili, kot bi bili svetejše kervi; zatirali so enake pravice sorodnih ljudi, silili so jih v sužnost in roboto, vladali so jih s terdo rokó, sodili med njimi po svojem pravu in v svoj prid; terdili so celo, da premoženje, kterege je niži podedoval po starih očakih, in ktero je tako staro in tako pravično pridobljeno, kakor grad plemenitaški, je reveživo samo po milosti tiste peščice plemenitaških gospodov. Tako je včasi bilo v dolgi dobi srednjega veka. Pa popihala je mileja sapa po zemlji, ki je nesla omiko po široki deželi iz terdnih gradov v rasteče mesta in nizke koče sužnih kmetov; odperla je oči njih bistrim sinom, da so spregledali, da so spoznali resnice, kakor svet starec, zdaj na novo zbuje. Medtem ko so plemeniti gospodje v prirojeni prevzetnosti mirno dremali, terdno zaupovajte v moč svojega imena in s silo prisvojenih, pa kot postava zastaranih pravic, so njihovi podložniki prebrisane glave ušli iz kletke. Dosprevši k spoznanju pravic obče človeških in enakosti vseh ljudi, stopili so možko pred gospodo, izderli so palico in meč iz njih rok, in nekdanjemu sužnemu ni več zaperta pot moči in veljave, ko je dosegel potrebno omiko. Močno se je razširila omika, postali so mnogi gospodje, manj terdó je postal gospodstvo; spoznana enakopravnost vseh ljudi je naredila, da se veljavni možje ne trudijo več samo za lastni prid, temuč z lepimi in dobrimi napravami za blagostanje vseh, za razširjanje omike in zlajševanje ubožnosti. V srečnejši dobi živimo, ktero nam je pripeljala razširjena omika. Enakost imena in pravic se bo vedno bolj uterdila, kakor bolj se bo vidilo, da je omika v lasti vseh ljudi. Nič več se ne bode vernila doba srednjega veka, ampak nastale bodo drugače pravila, ki se zdaj začenjajo, in drugače prenaredbe, kakor smo jih kdaj imeli. Srečna tedaj bistra glava iz priprostih stanov, ki jo more omika povzdigniti čez navadne ljudi med nar više možé, da z blago voljo in dobrimi vedami koristiti more stanovom, ki so ga rodili, in vsemu narodu. Vendar tudi zdaj ne more doseči vsaka bistra glava take sreče in moči. Mož, ki bi bil umel izverstno vladati celo deželo, je vodil vse dni plug na njivi očetovski; imel je v sebi glavo in pogum verlega vojskovočja, pa čedo je gonil po planini, in moril le divje kozle. Uni je mazal sirove znamenja ob cestah, in postal bi bil morebitni imeniten slikar, ako bi bil imel potrebnih darov Plutovih, ako bi mu bil v mladosti prijatel pokazal pravo pot. Pravijo

sicer nekteri, da si izverstna glava sama predere pot do više vede in umetnosti. Mnogo tacih izgledov je v zgodovini, pa morebiti je tudi veliko mož, ki so nepoznavi in neslavni umerli v kmečkih rovtah; in postali bi bili svitle zvezde na nebu naroda, ako bi bili viditi mogli šolo in bukve. Dospeli so drugi precej daleč na poti do častí, pa obsijala bi jih bila viša slava, ako bi bili znanstvu darovali tudi tiste ure, v katerih so se morali truditi za nizke vsakdanje skerbi. Veliko jih je omagalo po pervem srečnem naskoku; veliko jih je pa sreča iz pomanjkanja bankovcov vergla v drugi stan, za kterega niso imeli poklica in veselja.

Pervo besedo pri omiki si je denar še vedno ohranil. Ako bi bil bolj enakomerno razdeljen, in bi blagostanje obsegalo vse stanove, bi poduka nikjer ne bilo pomanjkanja, vsacemu bi bile odverte niže in više sole na izbero; in tudi omika bi se enakomerno širila pri bistrih glavah. Ljudstvo bi postalo drugači umno in prebrisano, in močno bi se spremeno življenje narodov in posameznih ljudi. Kakor bi denar, drugaci razdeljen, svet spreobernil, tako zdaj varuje sedajnost, da se le počasi ločimo od starih naprav, in zmerno stopamo do boljšega, da se ogibljemo prenagljenja in prekucij; denar čuje, da omika ne roditi preveč in morebiti tudi strupenih sadov, ki bi okužili mirno življenje. V dobi živimo, v kateri imata perystvo omika in denar, pa denar ima prednost; strah premožnih, da bi v naglih prenaredbah ne zgubili premoženja in veljave, veže in podpira naše naprave. Ako pa pride čas, v katerem bi omika prednost dosegla pred denarjem, dušna moč pred materialno: takrat bi se hitro živilo, naglo se zidalo in zopet podiralo, dobro bi se vedno z boljšim pobijalo, prekucije bi se verstile in popolnoma zginilo bi počasno napredovanje. Kakor so vlade od začetka bile oblast telesno močnejega čez slabše, tako bi vlada omike bila oblast nar pametnejega čez dušno slabše. Da bi pa to bilo mogoče, bi se premoženje ali materialna moč toliko morala razdeliti, da bi postalo povsod enakomerno — tega pa ne bomo dočakali ne mi, ne naših vnukov sinovi. —

Té in enake misli so spremljale dijaka in bankovskega tovarša po hitri poti skozi štajersko zemljo. Lepa dežela je zgornja in spodnja Štajerska. Gornja ima gosto obraščene tamno-zelene gore, rodovitne doline, obsejane z belimi vasmi; na spodnji se pa verste široke polja z okroglimi goricami, ki rodijo slovečno vinsko kapljico. Lepa dežela! In vsa je nekdaj bila slovenska! Pa tiščali so zmagajoči Nemci mirne Slovence proti jugu, in pustili so jim le manjši, vendar nar lepsi del bogate dežele. Ko se je dijak peljal med slovenskimi goricami, je bila ravno tergatve. Milo petje, radostno vriskanje in streljanje se je odmevalo od grica do grica; zgolj veselje se je bralo na rudečih cvetečih obrazih. Samo naš dijak je bil pobit, v serce ga je klalo veselje okolice, še hitreje bi rad bil bežal iz veslega kraja, pa množila se mu je žalost, bolj ko se je bližal domovini. V temni noči je prišel v mesto, v katerem se mu je rodila želja po Dunaju. Na ljubljanskem kolodvoru so ga sprejeli nekteri tovarši iz gimnazijalnih klop. Veseli prijatlove vernitve so ga v keremo peljali. Kozarec je potekel za kozarcem v vsesih pogovorih. Govorjenje je postal goreče in hrupno, vse žalosti in prestane težave so bile pozabljene, dijak iz Dunaja potegne zadnji bankovec iz listnice, na novo

so prišli sokali na mizo. Dijak je prepeval in vriskal, in pozabil je, da je prišel iz Dunaja; domače vino mu je na nazaj dalo lahke misli in glasne besede; vernili so se stari prepiri, in zgreti tovarši so skoraj bili vtaknjeni v stanovanje neprostovoljno.

Moj bankovec je pa stare tovarše, ki jih je čez dolgo časa našel v listnici kerčmarični spodobno pozdravljal, celo noč jim je pripovedoval svoje dogodbe. Bankovci namreč ne spijo, ampak vedno so živi in gibčni, imajo celo to lastnost, da marsikteremu cele noči spati na pusté. —

Beseda o Kačičevi stoletnici.

(Konec.)

Eto vam u kratko života Kačičeva! Želite li, da mu stogodišnjicu dostojno proslavite, a vi si podajte bratsku ruku i poštenu rěč, da ċete poći onom stazom, koju vam on naznači životom svojim. Uzvišena njegova dela neka su vam luč, koja će vam prosveti stazu života vašega. Evo on, koji proizteče iz odlične krvi, zataji samoga sebe te podje u samostan, ne da odamre delovanju za svet, već da odamre taštini svetovnoj; postade svećenikom Svevišnjega, ne da bi odabranik božji zaboravio na svet, iz koga bi odabran, već da ga naukom i priměrom svojim prosveti; bivši učitelj nije predavao mrtva slova uhu učenicah; već je nastao, da klica nauka oživi u srcu površenih mu učenicah te bujno poraste tako, da u kašnijoj dobi uzmognu učenici odpočinuti pod sénom tog drveta, koje pronikne s njegova nauka i truda. Učite od tud poznavati pravu kršćansku poniznost i krotost vi, koji mislite, da vam rod, častí, blago i znanje podaje pravo, da se dižete nad bratjom svojom; učite se štovati, učenici, svoje učitelje, koji no su temelj vašoj budućoj sreći; a vi, gospodo učitelji, erpite si odtud utehu, kad vam zvanje vaše kadšto pruža gorku času neugodni časak u životu vašem; nu znajte, da se otoj utehi samo tada nadati možete, kad ċete iz srca u srce presadjivati živu obuku, kad će vas u obuki pratiti ljubav zvanja i učenikah.

Ako li sva dela Kačičeva u jedno stopimo, to ćemo opaziti, da ga je kroz celi život pratila kao najvérnija drugarica ljubav večnog Boga i njegovog naroda; ovom temelju kršćanstva posvetio je sav svoj život, sve svoje sile duševne i telesne, nije poznavao tegobah nit zaprekah, ni se platio pogibeljih nit protivstina, već odvažno stupajuć na započetoj stazi ne krene nit levo nit desno, već upravo podje k namenjenoj syrsi. Slušatelji moji! i vi ste potomci istog naroda, i vaša je kolevka stajala na zemlji prahom njegovim posvěćenoj, i vi ste sinovi iste slavne majke, i vi istu otačbinu svojom nazivljete. Želite li dakle da ste dostojni, da budeste uvršteni u broj sunarodnikah Kačičevih, a vi ajte slēdite primer njegov, i vas neka ovo dvojako svetlo ljubavi prati tečajem života vašega; ljubav večnog Boga neka vam je vrelo večnog svetla žarko sunce, koje će vam prosveti stazu života vašega, te žarom ljubavi božje uzpaliti vam sreću, koje je možebiti do sada ozebilo od sebičnosti, nehajstva ili pohlepe za udobnostju i časti — a traci tog sunca, kojimi dopire do vas svetlost i toplina nebeška, neka vam je ljubav naroda va-

šega, koja da prodre do dna srca vašega, da se usadi u dubinu duše vaše te probije sve živce vaše. Nu dočim vam preporučam ljubav naroda i otačbine, dočim vas potičem, da svim srcem njegujete zemlju, na kojoj ste beli svet ugledali i živete, dočim vas primerom Kačićevim učim ljubiti zemlju, na kojoj se darovat milosti božje uživate, koja vam je posvećena krvlju pradedovah za nju prolitom, u kojoj nagomilane kosti otacah vaših včeni sanak borave, koja vam je prosipana praškom narodnih junaka umrviših za narod: ne mogu na ino, da ne napomenem, kako da valja uređiti otu ljubav, da je Bogu draga i narodu, čije ste sinovi, kóristna. Ljubav naroda mora da je pravedna: Dočim ljubite svoj narod, štujte isto čućenje i u onih, koji se ne broje medju sinove vašega naroda; svakomu svoje neka je sveto; što vi od njih zahtevate, to zahtevaju i oni od vas. Neka je ljubav vaša i zakonita: dočim svim srcem milujete milu svoju domovinu, ne dirajte u druge, koji takodjer ljube svoju otačbinu te im neima druge krvnje, več što im Bog poda drugu domovinu od vaše. Isto tako nastojte, da ste umereni, da ne prekoračite medjah, preko kojih bi mogli sunovratce pasti u jaz propasti te više naneti štete domovini, nego što bi pomislili mogli; ne nalikujte djetetu, koje od radosti nad novom haljinom trčeć po prahu simo tamo uzdigne prašinu, koja mu okalja odoru, nad kojom se je toliko radovalo. Gledajte na dalje, da vam ljubav vašeg naroda ne ostane puka rěc, več neka je tvorna; dokažite činom, da ljubite narod svoj, težite onama, da ga dignete sve na veći stupanj blagostanja i srče. Svaki ne može sve, nu može nešto, neki više, drugi manje, a svaki nešto; svaki po kamen neka doprinosi, pa će se do skora u vis dizati veličanstvena sgrada narodne srće, koja će prkositi svim buram i olujam, koja će nepromična stajati usred svih nepogodah i pogibeljih. Vojnik i svećenik, trgovac i seljak, gradjanin i pastir, činovnik i zanatlija sedi starač i nejako dete, žena u gradu i děvojka u kolibici, svako može oko narodne sreće raditi, svako može u svom krugu unaprediti narodno blagostanje, samo ajdmo uzdajuć se u pomoć svevišnjega — on koji nas stvori granom toli silnog i slavnog naroda, on nas gleda, njegovo nevidno oko nas prati, pa ako ēemo, ljubeć svoj narod, ljubiti i Boga onako, kao što nam věra naša nalaže, tad će Bog biti s nami, njegova sveta milost će nas hrabriti i krépiti, da uzmognemo nadvlati sve nepogode i zaprēke, na koje bi na tom svetu naišli. Evo nekoliko godinah se nam je činilo, kao da su nam tmasti oblaci sakrili ovo svetlo nebesko, pa jer bi ljubav naša prama narodu bila pravedna, uměrena i zakonita, s milosti našega dobrog kralja nestade crnih maglah i tmastih oblačinah te nam zora lěpse budućnosti stade svitati, do skora pa će se ukazati u svojoj sjajnosti žarko sunce. Samo pazimo, da nam s naše krvnje radi neuměrenosti, nepravednosti i nezakonitosti ne bi nastala tamna noć, u kojoj ne bi mogli raditi.

A sad se k tebi obraćam, čisti i neumrl duše slavnoga Kačića, koj se poslije neumorna i veleuspšna dělovanja povrati k vršku svomu, stvoritelju svomu, svrni pogled neumrla oka s visine nebeske na sunarodnike svoje, koji s tobom jednu istu otačbinu svojom nazivlju, izmoli im kod prestola Svevišnjega milost, da im uzplamti srce ognjem svete i čiste ljubavi, da užiube Boga, koj ih stvori děecom slavne majke pa da

ljubeć majku ne zaborave na onoga, bez čije milosti bi ostali sirote tumarajući od nemila do nedraga; izmoli im snagu i odvažnost, da im ota ljubav ne ostane puka rěc, več da se odzivlje u svakom dělu, misli i govoru, da su na ponos narodu, komu pripadaju, i zahvalni onomu, u čijoju su ruci svi narodi ovoga sveta; izmoli im jakost, da uzmognu nadvladati sve tegobe i zaprēke, koje bi ih smetale na tom putu, da se někoč, kad će im trava nad grobom rasti, potomci njihovi s ponosom šete života svojih predčestnikah te reknu: „i ovi bijahu naši těлом i dušom“.

Mythologične drobtine.

(Po národnih pripovedkah načnana Dav. Terstenjak.)

0 kokotu.

O kokotu Slovenci sledeće pripovedujejo: 1) Kadar zjutra kokot zapoje, nimajo copernice več nikakoršne moći. Če pa je kaka copernica kokotovega petja preslišala, mora celi dan na tistem mestu nevidljiva stati. Pa joj človeku, ki na njo zadene. Copernica ga razdruzgne. Enako vero imajo tudi Škandinavci, (Azelius, Volkssagen aus Schweden, deutsch von Ungewitter, 2. Theil. str. 294) samo da pri njih to o belih ženah (Elsen) veljá.

2) Černi petelin je pri Slovencih znamenje nesreće. V černega petelina se rad spreminja hudič. V hišo zakonskih ljudi je prišel, kakor pravijo, čern petelin in je z levo nogo slamo vlekel. Mož ženi petelina pokaže, ali pobožna žena je namesto slame vidila žerd. Ko se je prekrižala, je petelin zginil. Ruska povest, da si more človek iz verbe, ktera nikdar ni čula potoka šumeti in petelina peti, piščalko napraviti, po kteri mora vsakdo plesati, je tudi pri Slovencih znana.

Na Pohorju stojé podertine starega grunberškega gradu. Pripovedujejo ljudje, da se iz globočine vsako jutro čuje kokotovo petje. Petelin je toraj tudi pri starih Slovencih bil symbol dajmonskega principa. Primeri nemško prislovico: „Nach dir soll kein Hahn krähen“, ktera hoče reči: „Tako globoko bodi pod zemljo pogrežnjen, da zgoraj iz globoke zemlje pevajočega petelina ne budem culi“.

Rudeči petelin je pri starih Slovencih bil posvečen bogu luči in ognja, ker na Janževo Pohorci rudečega potelina v kres veržejo. Rusi pa sožigajo pri svojih kresih bele peteline. (Grimm. Myth. I, 591.)

3) Kdor jajce, ktero je petelin znesel, sedem let pod pazdiho nosi, ta izvali sena, drakona, zmaja. Nekej podobnega tudi ima nemško basenstvo. Bechstein (Mythe, Sage & I. Theil str. 130) piše: Wenn der Hahn sieben Jahre alt ist, so legt er ein Ei, welches eine Kröte ausbrütet, woraus der Basilisk hervorkommt.

Kokot je tudi erotičen symbol; zato iz besed kokot in kure so vzete poznamovanja za „phallus“. Primeri še izraze: „kokot pri pipi“ in v nemščini je kokot naravnost typički pomen možnosti (Mannhaftigkeit), zato poznamovanja: Hänflingshahn, Finkenhahn, Kanarienhahn. Iz velike spolne hoti te živali se razlagajo tudi razni običaji pri ženitvanji, kakor: petelinu glavo odsekat, počenega kokota pred ženina postaviti itd.

Besedník.

Iz Pešta. S. Š. — Kakšen razloček med nami, ki prebivamo bliže gorkega solnca (saj veste, da pri nas na Ogerskem solnec dobro četert ure pred vzhaja kot pri vas domá) in med vami, ki bivate krog merzlih snežnikov! Taka sparica je zdaj pri nas, da postanemo kmalo vsi zamorci; vsaj sem slišal domá praviti, da postane zamorec, komur kri zavrè. Pa nikar se me ne bojte, zamorec še nisem in tudi ne bom; ljubša mi je mirna kri in preudarjeno napredovanje. Pa reči vendar moram: Bratje domorodci! prišel je čas, napočil je dan narodskega življenja; torej zdramimo se. Čas hitro uhaja; delajmo, da nas prihodnost ne bo tožila nemarnosti in lenobe. Zdaj imamo priložnost, da kaj storimo za svoj narod in da razodenemo svoje želje in potrebe presvittemu cesarju. Pokazimo, da smo še narod, ki ima še krepko dušno moč. — Da se nam pa v prihodnosti ne bo več godila kakor v preteklih časih, ko še skorej zjutri nismo smeli, da smo Slovenci, podajmo roké, kar je nas od Soče do Drave, bratu Hervatu, da nas razdivjani valovi časnih dogodb ne zatopijo. Od severnih narodov nič ne pričakujmo za omiko svojega jezika.

Poglejte sem na Ogersko, kako se tukaj ravná s Slovani, posebno pa s Slovaci. Madjarji so jim bili vzeli vse narodne pravice, posilili so jim madjarski jezik, ne le v komitatških zborih in pri gosposki, ampak celo v njih šolah. Potem so jih opravljali rekoč: To je narod, ki ni rojen ne za prostost, ne za kakovočeno dušno omik o(!) Kaj pa dandanašnji? V madjarskih časopisih so sprožili želje po slovaškem časopisu, da bi se to dobro in ponosno ljudstvo, ki je še v veliki nevednosti, podučevalo o narodnih potrebah. Slišati vendar še ni nič, da kmalo dobijo list, ki se bo v resnici zanje poganjal. Akoravno se Madjar ones obnaša kot varh prostega in narodskega življenja, se vendar ni mogla ustanoviti slovanska čítavnica, za ktero so že večkrat sprožili željo tukajšni Slovani. Manjka posebno moža, ki bi se upal vzeti izpeljavo v roke, vsak se boji madjarske nasprotnosti in sovražnosti. Tukajšni Slovani pričakujejo svojih pravic od prihodnega deželskega zборa. Kakor se zdaj kaže, bodo Slovani vendar dobili pravico svojega jezika; Nemec pa tukaj nobene želje več nima, pozabil je že, da dobri otroci časté svojo mater. Slovani imamo saj to sladko zavednost, da noben jarem nas ne more pripraviti ob ljubezen do domovja in do maternega jezika. Pravi Slovan ne zataji nikjer in nikdar svojega jezika; izdajavcov pa se ne manjka nobenemu narodu, — na vsaki jubilanti rase piškov sad med dobrimi. Zavednost, da vsak Slovan spoštuje in ljubi svoj jezik in svoj narod, nam daje sladko upanje, da dobimo tudi mi Slovenci svoje narodne pravice, kakoršne gredó vsakemu narodu po zagotovljeni volji presvitlega cesarja.

* Dne 10. februarja se je obhajal veliki slovanski bal na Dunaju, kakoršnega prestolnega mesta že davno ni vidilo. Posebno zanimivost in krasoto je dajala tej narodni veselici prečudna zmes lepih in bogatih narodnih oblek Hanakov, Slovakov, Polakov, Rusinov, Horvatov, Serbov, Bulgarov in Madjarov. Vse slovanske plemena so imele tu svoje namestnike v preobilnem številu iz raznih nižih in najviših stanov; pa tudi drugih najviših civilnih in vojaških dostenjnikov je počastilo s svojo pričujočostjo to prekrasno

veselico. Tudi slovansko plemstvo letos ni zaostalo; viditi je bilo tu najviše žlahutike česke, polske in jugoslovenske, med kterimi naj se imenujejo samo: grofi in knezi Klam-Martinic, Auersberg, Lanckoronski, Thun, Sternberk, Klovrat, Salm, Stratimirovič, itd. V spominje na to narodno godovnico so se razdelile gospom in gospodičnam prekrasno izdelane mahala (Fächer) z narodnimi kroji, in pod vsakim krojem, z obrazom pervega narodnega pevca tistega plemena: Mickieviča, Čelakovskega, Kollara, Kačića, Preradovića, Vodnika, Njeguša Petrovića, Sušila in Dedickega. „Učinek této národní slavnosti tanecni na všechny tu přitomné byl takový, že vším právem můžeme ji pokládat za nejvýznamnejší a nejskvělejší úkaz na obzoru obnoveného a bohda k čilejšímu způsobu procitlého veřejného a společenského života Slovanů Videnských“, piše česki „Lumir“.

Slovanska žurnalistika v Avstriji.

9. Poutnik od Otavy. V Pisku, VI. zv., vrednik V. Vetterl. Izbaja 3krat v mesecu in veljá za pol leta (se ve da s poštino vrednak pri vseh družih) 2 gld. Prav zanimiv zabavno-podučen list.

10. Obrazy života. Domača ilustrirana biblioteka zabavnega in podučnega berila. V Litomišlu, vrednik I. Jahn; 10 zvezkov na leto in velja poll. 3. gld. Letašnji tečaj posebno zanimiv.

11. Obecné listy naučné a zábavné. V Pragi, glavni podporniki A. Majer, Fr. Rezač in V. Zeleny. Dvakrat v mesecu po 3 pol. vezkih in veljajo za pol leta 3 gld. 40 kr. Izversten časopis, ki je vse podpore vreden.

12. Boleslavian. V mladi Boleslavi, vrednik J. Zwickl, izbaja 3krat v mesecu in veljá za pol leta 1 gld. 18 kr. Ta zabavno-podučni časnik prinaša prav zanimive pesme, povesti in mnoge narodske drobtine. (Dalje.)

Povabilo slov. pisateljem.

S pripomočjo več častitih rodoljubov, katerim bodi tu očitno serčna zahvala, se razpisuje s tim 36 gld. a. v. kot darilo za najboljšo slovensko pripovedka, ki naj bo zložena na podlagi jugoslovenske zgodovine ali pa na temelju domačih pravljic. Snov naj je bo zanimiva, beseda jederna in živa in cela povest vsaj eno tiskano polo velika. Rokopisi naj se nam pošljejo vsaj do 15. junija t.l., (imena v zapečatenih lističih), da jih vsaj do srede prihodnjega mesa naprošeni razsojevavci, čast. gg. Fr. Čegnar, J. Navratil in D. Terstenjak presoditi morejo; če bi pa ne došlo nobene darila vredne pripovedke, se darilo na novo razpiše. H koncu povabljujemo vse slovenske pisatelje, da nam pošljejo v ta namen prav veliko domačih pripovedek.

V Celovcu 25. februarja 1861 Vredništvo.

Prošnja. Iz raznih strani nam dohajajo glasovi, naj bi naš „Glasnik“ namesto trikrat po pol poli, rajši dvakrat po celi poli izhajal, da bi več berila na enkrat prinašati mogel. Ker bi radi ustregli večini naših čast. gg. podpornikov, naj nam hlagovolijo še od več strani razdeti svoje misli in želje.

Pri tej priložnosti dajemo na znanje, da imamo od letašnjega tečaja samo 6 popolnih iztisov še na prodaj. Kdor si Glasnika še želi, naj se blagovoli kmalo oglasiti.

Vredn.